

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΣΠΑΡΑΓΜΟΣ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Δὲν ἔχει κέφι γιὰ κάπνισμα. Νὰ δμως τί θὰ κάμη... Θὰ τραβήξῃ ώς τὴν ἄλλη γωνία τοῦ δρόμου μὲ κανονικὸ περπάτημα. "Αν φτάσῃ μὲ τ' ἀριστερὸ ποδάρι θὰ βρεῖ τὴν γυναῖκα του στὸ σπίτι. Αὐτὸ εἶνε... Εμπρός!..

Προσχωράει προσεκτικά, κανονίζοντας τὰ βήματά του. Λίγο πιὸ δῶν ἡ τὴν γωνία στέκεται. Μισοκλείει τὰ μάτια καὶ βηματίζει μετρῶντας: — «Ενα... δύο, ἔνα... δύο, ἔνα...» Εφτάσει... Ή καρά του εἶνε μεγάλη. Τὸ πράγματα ἥρθαν βοικιά. Κρατάει ἀκόμα τὸ ἀριστερὸ του ποδὶ ἐμπρός. Ναι, ναι, δὲν τὸν γελάνε τὰ πράγματα, δὲν τὸν γελάει η καρδιά του. Ή "Αννα του δάνε σπίτι τὴν ὥρα αὐτὴ καὶ θὰ τὸν προμένει..."

Ξενιάει... Σκέφτεται τὶς νύχτες ποὺ πέρασε διλομόνιος, καὶ ἀνατριχιάζει. Θὰ τὸν λυπηθῇ τὸ θεός. Δὲ θὰ ξαναπεράσῃ τέτοια ἄγνωνία... Τὸ σπίτι του καθόταν στὴ ψυχὴ του, ὅλη κεῖ μέσος τοῦ μιλαγαν, γ' αὐτὴ, κάθε ἐπιπλο εἰχε χίλιες δύο ιστορίες νὰ τοῦ διηγηθῆ τα ἀψύχα πέραναν ἄξαφα, ψυχή, νόμιμες πώς θ' ἀρχίσουν δλα μαζὶ νὰ κλαίνε καὶ νὰ τὴν ἀπολητᾶν... Κι' ὅταν κατὰ τὰ ἔημερώματα ἀκούει τὸ μωρό του ν' ἀγονοδεύπνησῃ καὶ νὰ κλαίῃ, τότε πιὰ σπαραχτήκει η καρδιά του, τὸ κλάμα του ξέπασε ἀβάσταχτο, οἱ λυγμοὶ τὸν ἐπιγιέαν, δάγκωνε τὶς γροθιές του γιὰ νὰ μη τὸν ἀκούσῃ ή ὑπηρέτρια, ἐφτιγγής τὸ στόμα του ἀνάμεσα στὴ φούχτα του, τραβιδος τὰ μαλλιά του.

— "Αννα!... Αννα!... Γιατὶ νὰ φύγεις;..."

"Ολες αὐτὲς ή θλιβερές καὶ λυπημένες σκέψεις τὸν συγκινοῦν βαθύνα, στέκει βγάζει τὸ μοντήλι του, σφονγίζει τὸν ίδρωτα του καὶ σιγανομάλαιει μονάχος του:

— Θὰ γύρισε... "Ολα θὰ τελείωσουν... Απόψε... ἀπόψε κιώλας βοσκεται στὸ σπίτι... Τὸ καταλαβαίνω... Κάτι μοῦ τὸ λέει μέσα μου.

Απὸ τὸ ἀντικρυνό παράθυρο μιὰ γυναικά τὸν παραμονεύει. Γυρίζει τὸ κεφάλι της πρὸς τὰ μέσα, γνέφει σὲ κάπτιον καὶ σὲ λίγο προβάλλει πλαΐ της ἄλλη μιὰ κυνίδηλικωμένη. Τὸ δείχνουν καὶ κάτι ψυθυρίζουν χαμογελαστά. Τὸν ἔχουν πάρει γιὰ τρελλὸ ποὺ γυρίζει στοὺς δρόμους καὶ παραμιλάει.

Ο κύριο Ζαχαρίας οὗτε προσέχει γύρω του. Ο ναύς του εἶνε τόρα στὸ σπίτι.

*Ονειροῦ... μουρμουρίζει ο κύριο Ζαχαρίας...

Ναι, ναι, ἔτσι εἶνε, μάτια μον', ἔτσι εἶνε, γύρισε. Θὰ σκέφθηκε τὸ κακό πούνανε καὶ θὰ μετάνοιωσε. "Επειτα θὰ πεθάνημε τὸ παιδί. Οχι αὐτόν... Τὸ καταλαβαίνει αὐτὸ καλά, μὰ τὶ τὸν νούάζει: Φτάνει νάχη γυρίσην. Θὰ τῆς φερθῇ πολὺ γλυκά, πολὺ ταπεινά, νὰ ἔτσι σάν σκυλί, σάν σκουλήζη. Θὰ τῆς δώσῃ νὰ καταλάβῃ, διὰ δὲν εἶναι θυμομένος, πώς ζῇ μονάχα γιὰ νάχη τη καρδιά, νὰ τὴν βλέψῃ. Γιατὶ ἀργεῖ δημος τόσο; Τὶ κάθεται καὶ χασορεύει μέσω στὸ δρόμο; Πρέπει νὰ τρέξῃ, νὰ φτάσῃ σπίτι τὸ γοητευτικό. Πετάγεται σάν νὰ κοιμάτων τόση ώρα καὶ νὰ ξύπνησε σαρκιά καὶ τρέξει μὲ φούμια..."

Μία διαβατικὴ κυρία μὲ πυνχό βέλο ποὺ τῆς κρύβει ἐντελῶς τὲ πρόσωπο, τὸν κάνει νὰ σπαστήσῃ ἀπότομα. Πῶς κτύπησε η καρδιά του!... Μά δχι; Τί θέα κι' αντή! Ή "Αννα εἶνε πιὰ στὸ σπίτι. Μουρμουρίζει κάτι ἀνάμεσα στὰ δόντια του, σίχνει ἔνα τελευταῖο βλέμμα στὴ κυρία ποὺ προχωράει βιαστική, χωρὶς νὰ τὸν προσέξῃ καὶ ξαναπέρνη τὸ δρόμο του..."

Τοῦ φάνεται πώλε εἶνε κιώλας χαρούμενος. Σαν ν' ἀλάφωσε λιγάνι η καρδιά του. "Ηταν τόσο λυπημένος τρεῖς μέρες τώρα! Μά δλα πέρασαν πιά, δλα..."

Χαρογελάει καὶ τρίβει τὰ χέρια του. Τὰ μάτια του λαμποκοπάνε ἀδύο καὶ πρόσχαρα, σάν τοῦ ζώου ποὺ τὸ κάιδεναν.

— Πόσο θὰ καρδιὴ ο μικρούλης τους! Θὰ κολλήσῃ στὸ λαιμὸ τῆς μαμάς του καὶ θὰ ξεφωνιάζῃ σάν τρελλός. Τρεῖς μέρες τώρα τὴ φύναζε κι' ἐλλαγεῖ σταματήγα μέρα καὶ νύχτα...

Μικρό μου!... Παιδάκι μου!... Ψιθυρίζει συγχανημένος ό κύριο Ζαχαρίας καὶ τοῦζεται νὰ λάλψῃ...

Εἶναι πολὺ τρυφερὴ η καρδιά του, κλαίει μὲ τὸ παραμικρό. Λίγα δάκρυα ξύσε τοῖα μερόνυμα γιὰ τὴν "Αννα του"; Ξέρει καλά πως θὰ ξαναλάψῃ τώρα σάν φτάσῃ στὸ σπίτι καὶ τὴν ἀντικρούσει. Θ' ἀρχίσουν νὰ τρέξουν τὰ μάτια του μονάχα τους...

Δὲν τοῦ μένουν πειά παρά λίγα βήματα νὰ τὸ σπίτι. Μά δὲν βιάζεται καὶ τοσο. Σιγά-σιγά, νά πάρῃ τὴν ὄντα του. Νούωθει νὰ τοῦ σφίγγεται η καρδιά. Σηκώνει τὰ μάτια του καὶ κυττάει στὸ παράθυρο. Στὴν τραπέζαρια ἔχουν φάς. Τὰ γήνατά του τρέμουν, νομίζει πώς θὰ σωριστῇ κάτω. Α'κομμάτια στὸν τοίχο, φτάνει στὴν πόρτα της ἀπλώνει τὸ χέρι του στὸ κουδούνι. Γιατὶ διστάζει όμως ἔτσι; Νὰ περίμενε λίγο μή-

πως δκούγε τίποτα ; Μά δχι, καλύτερα νά χτυπήση..

Ακούνε τήν υπηρέτρια πού πλησιάζει από μέσα και τραβάει το σύρτη. Νά πού άνοιξε. Ή δψη της δέν τοῦ λέει τίποτα. Κ' ή άγωνία του δλο και μεγαλώνει. "Αν δέν προφτάση νά τήν ωτήση θά χάση τη λαλά του. Γυρίζει το κεφάλι άλλού και ωτάτει ξερά :

— "Ηρθε ή κυρία ;
— "Η υπηρέτρια σαστίζει. 'Αποκρίνεται στενοχωρημένα κυττάζοντας τον καλά-καλά στά μάτια :

— "Οχι... Δέν θέρε...

— "Ο Ζαχαρίας έννοιωσε νά... έτσι σαν νά τοδδωκαν μιά δυνατή γροθιά στο πρόσωπο. Χάνει το φώς του, ζαλίζεται, κρατιέται απ' τόν τοίχο γιά νά μην πέσῃ.

— "Ειν 'όρωστος δι κυρίος ;... λέει σιγά ή υπηρέτρια.

— "Ορωστος ;.. Ποιος είνε δροσωτος ;... Γιατί ειν' άρωστος ;...

Πώς το φαντάστηκε αυτό ;.. Τρελάθηκε ; Χά χά !... Δέν ανοίγει τα μάτια της νά τόν δη καλύτερα ;... "Ισα-ΐσα έχει δρει άπονε... Νά πού γελάει... Δέν τόν βλέπει πού γελάει ;... Χά χά !... Ακούς έρωστος ;...

— "Ανεβαίνει το σκάλα με τό τραγούδι στό στόμα :
Τρά-τα-τά... τραλά-τα-τά...

— "Η υπηρέτρια έχει απομείνει βουβή, σαστισμένη...

— "Ο κύριος Ζαχαρίας άνοιγει τήν πόρτα τού γραφείου του, μπαίνει μέσα, έξαντακείνει, σωράζεται σέ μια καρέκλα κι' άρχιναίει τό κλίμα :

— "Αννα !... Αννα !...

Κλαίει κάμποση ώρα με τό πρόσωπο άναμεσα στά χέρια. Τά γυαλιά τούχουν πέσει κάτω, χώνει τίς γροθιές του στό στόμα γιά νά μην άκουγεται. Δέν θέλει νά καταλάβη ή υπηρέτρια τίτολο. "Ο πόνος του είνε δικός του, δέν θέλει νά έρθη άλλος κανένας το σπαραγμό του, κι' άς τού σκίζει κι' άς τού ματώνει τή καρδιά...

— "Ακούει το περπάτημα τής υπηρέτριας άτ' δξω κι' άναστριώνεται. Σφουγγίζει τά μάτια του και προχωράει πρός τό παράθυρο. "Ακούμπαί τό μέτωπο του στό τζάμι και κυττάει δξω. Πόσο βαρεά ειν' η καρδιά του !.. Η υπηρέτρια άνοιγει σιγά τήν πόρτα και τού μιλάει νά περάση στήν τραπεζαρία.

— "Καλά-καλά... τώρα θά... Δέν μπορει νά πή περισσότερα, ένα άναψυλητό τόν πίγει και τής γνέψει με τό χέρι νά φύγη, χωρίς νά γυρίση τό κεφάλι του. Κυττάει τώρα τούς διαβάτες πού περνούν στό δρόμο. Πώς θά χτυπούσε ή καρδιά του αν τήν έβλεπε άξαφνα νά έξαναγρούει. Θά τρεχει νά κατεβή στήν πόρτα νά τής άνοιξε μόνος του, μήτας τό μετανοίωσει και έξαναφγει... Μά ή δρα περνάει, οι διαβάτες γίνονται πειθού άσωιοι, τό δολή τού τούχου σημάνει κι' άλλας έννεα. "Οξω ψιλοβρέχει...

— "Ο Ζαχαρίας φοράει τά γυαλιά του, σάζει τή γραβάτα του, πέρνει όφος άδιαφόρο και πηγαίνει στήν τραπεζαρία. Δέν έχει καθδύον δρει ή γάφαγι. Κάθεται έτσι γιά τά μάτια στό τραπέζι κι' άνακατεύει τό φαγι με τό προϊόντα γιά νά μή παραξενευτή ή υπηρέτρια... Ρίχνει ένα κομάριο κρέας στή γάτα, πίνει ένα ποτήρι νερό κι' άναβει ένα τσιγάρο...

— "Η υπηρέτρια πού μπήκε νά πάρη τό πιάτα κυττάει λοξά τό φαγι τού απέριχτο και πλένει πλάτι του.

— "Φάτε λιγάκι... Θ' άρρωστησήτε... Φέρτε μέρες νηστικός, τού μιλάει σιγά, με καλοσύνη.

— "Ο κύριος Ζαχαρίας νευριάζει. Δέν είνε νηστικός. "Ισα-ΐσα... Εμπλεκε έχω με κάτι φίλους κι' έφαγε γιά καλά. "Έτσι άπο συνήθεια κάθησε στό τραπέζι... Κ' έπειτα δέν έμεινε και με κλειστό τό στόμα. Τό διέπει πούθενά τό κρέας πούταν στό πιάτο του ;...

— Μέσος άπ' τή κρεβατοκάμαρη άκονγεται άξαφνα τό κλάψιμο τού μικρού. "Ο Ζαχαρίας τινάζεται άπάνων και τρέχει μέσα. "Η υπηρέτρια θέλει νά έφαγε τά πιάτα και νά πάρη μαζύ του, μά τή σταπατάει με μια νευρική χειρονομία. "Οσο νά σκηνώσει τό τραπέζι θά μείνη αύτος με τό μικρό. Δέν ειν' άναγκη κι θάζεται...

— Μπάνει ψηρήγορα - ψηρήγορα στή κρεβατοκάμαρη, σκύβει στό κρεβατάκι τού μικρού και τό πέρνει στήν άγκαλιά του.

— Χροσό μου !... Μικρούλη μου !...

— Τό παιδι κλαίει πειδό δυνατά και τινάζεται σάν νά θέλη νά τού φύγη άπο τά χέρια του. Μέσα στό άσώπαστο κλάμα φωνάζει τή μητέρα του.

— Μαμά !... Μαμά !.

— Στά λόγια αυτά τού μικρού ο Ζαχαρίας νοιώθει δλο τον τόν πόνο και τόν προσαγμό νά τού ξεσβίλειν τή καρδιά, τούχεται ν' άρχιση νά κλαίν κι' αύτος σάν μωρό σκούρωντας απελπισμένα.

— "Αννα !... Αννιά μου !... Χροσάφι μου !... Γιατί νά τό κάμης αυτό !

— Τίποτ' άλλο δέν τόν σπα γάζει τόσο δσο τό παιδι του πού κλαίει και τήν φωνάζει. "Η καρδιά του ραγίζεται τούχοχεται νά χτυπήση

τό κεφάλι του στούς τούχους νά κυλιστή κάτω, νά βογγήση, νά ουδιάζη, νά σκίση τίς σαρκες του !...

— Μολατάτα κανένας κακός λόγος δέν βγαίνει άπο τό στόμα του. "Αν τόν ηξερε τόν άνθρωπο πού τοῦ τήν έκλεψε μέσ' άπο τήν άγκαλιά του, θά πήγαινε νά πέσῃ στά πόδια του νά τοῦ κλαντή, νά τόν παρακαλέση, νά τόν λυπηθῆ, νά τόν έλεήστη. Δέν τόν μελλει καθόλου για τόν έξευτελισμό του. "Οσο πολὺ βουτηχτει σ' αύτόν τόσο περισσότερο θά τήν άγαπα. Τό μικρό ησχάζει σιγά σιγά και γέρνει τό κεφάλι του άποκαμωμένο στόν δμο του. "Ο Ζαχαρίας συναλατάρει πάνω κάτω στά νύχια, νανουρίζοντας το σιγανά μονομυριστά :

— "Ω... ώ... ώ...

— Τό νανούρισμα βγαίνει άπ' τό στόμα του τρεμουλιαστό, κλαψιά-ωριο, σάν σιγανό θρηνολόγημα. Τό δωμάτιο είνε μισοφάτιστο. Μιά καντήλα φέγγει μοναχά ψηλά στά εικονίσματα. "Οξο ή βροχή δυνάμωσης. "Όλα γύρω είνε πένθιμα και λυπημένα, ως κι' αύτα τά βαρύν επιπλα φαίνονται πως θ' άρχισον νά κλαίνε, νά κλαίνε άσωπαστα...

— Ο κύριος Ζαχαρίας δέν άνασανει πάλι μήπως έκυνηση τό παιδι του. Τό κυττάει έτσι πούν άλφοροκοιμιδαι, σάν τό πονλί, με τά μάγουλά του άγρα άκομα άπ' τά δάκρυα κι' καρδιά του ραγίζει...

— Καλά, δέν τόν λυπηθήκε αυτόν, τό μικρό τους δμως, τό διάβαμε τόν κατώφλι τού σπιτιού της φεύγοντας για πάντα ίσως ; Για πάντα ; "Οχι, δχι, δέν είνε άληθεια, δέν μπορει νά μη έξαναγρίση, κάτι τού λέει μέσα του πώς θά ξανάρθη...

— Σκύβει κι' άκουμπαπει άλφαρον τά κείλια του στό μέτωπο τού μικρού, στά μάτια του, στό στόμα.

— Παιδάκι μου !...

— Η καρδιά του σφίγγεται, ή λύπη τόν βαραίνει πάλι σάν ματρού σύννεφο, τό σαγόνι του τρέμει, τούρχεται πάλι τό βούρκωμα τών δακρύων στά μάτια σάν άγρια μπόρα μά συγχρατείται, γυνίει τά μάτια του άλλοι, προσπαθει νά νάση μέσα τού λησμονήση...

— Η υπηρέτρια πού τελείωσε τή δουλειά της μπαίνει τώρα μέσα και τό πέντε τό μικρό άπ' τήν άγκαλιά.

— Ο κύριος Ζαχαρίας τής τό άφηνει στό χέρια μαλακά μαλακά, προσεκτικά, μέ στοργή μητέρας. Κάθεται ίστερο όρθος και τήν παρακολούθει πούν ίστο πλαγιάζει στό κρεβατάκι του, πλάι άπ' τό διάβατον κρεβατάκι της μητέρας του.

— Πώς τού ραγίζει τήν καρδιά τό κρεβατάκι αυτό έτσι καθώς φαντάζει άδειαν, δόλευκο. Τόν φαίνεται σάν μαρμάρινο κενταφίο, σάν μνήμα πού-θαψαν μέσα τήν άγαπη του.

— Κοιμάται, ψιθυρίζει ή υπηρέτρια γνέφοντας κατά τό μικρό.

— Ο Ζαχαρίας σκύβει τό φιλει μαλακά και βγαίνει έξι άλφροτατώντας. Αφήνει τήν υπηρέτρια νά τελειώση ή συχά τίς δουλειές της κι' άποτραβιέται στό γραφείο του. Συντάνει άπο μέσα τήν πόρτα και τρέχει στό τζάμι.

— Είνε πού σκοτάδι. "Η βροχή δέν έχει σταματήσει, πέφτει ψιλή, βουβή, άτελειωτη. Στό δρόμο δέν φαίνεται γνωγή.

— Υπηρέτρια γνωγή άργα για νά μή τήν δουνε, σκέφτεται ο Ζαχαρίας και παραμονεύει στηνώντας τό βλέμμα του στή σκοτεινιά. Κάθε βήμα π' άκονει άνηγάσει βαθειά στη καρδιά του και τήν κάνει νά χτυπάνε μόνατα. Τόκι... τόκι !... "Ένας ένας περνάν κάθε τόσο οι διαβάτες γνοίζοντας στά σπίτια τους. Κανείς δέν άντεπενταις άρχιση τόπον κεί πάνω, μέ σφιγμένη τήν καρδιά, λυπημένο, βασανισμένο, πνιγμένο μέσα στήν άπελπισία του. Δαγκώνει δυνατά τά κείλη του, χώνει τά νύχια του στά μάγουλά του, ήποφέρει φιλικά. Πούν νάνια αύτη τόπος νά γυναίκα του ; Ή βρέχεται πουνθένα, διωγμένη, ντροπασιμένη, έρημη κι' άπελπισμένη ; Νά γνοίζει δόλομάναχι στούς δόδομους πεινασμένη κι' άρρωστη ; "Αν έκεινος πούγινε άφορμη ν' αφήσει τό σπίτι της τήν άπατηση, τήν παράτηση, τήν έδιωξη ; "Αν ντούτεται για έξαναγυρίση στό σπίτι της ; "Ας ήξερε μονάχα πώς θά τήν βρῇ κάπου και θάτρεχε οδν τρελλός νά την πάρη, νά τήν προστατέψην, νά τήν έξανακάμητηνισμένην...

— Ο νούς του γνοίζει σάν άνεμόμυλος, φοβάται πώς θά τού φύγη τό μιαλό, σωραίζεται στό γραφείο του, σφίγγει τά μηνίγγια του με τίς γροθιές του...

— Η υπηρέτρια χτυπάει στήν πόρτα και τόν ωτάτει άν θέλη τίποτα. "Αποκρίνεται μ' ένα μονγρογοήτο και ζαναπέφτει στήν μαθό του συλλοί...

— Μέσα στό σπίτι άπλωνται σιγά-σιγά ή ήσυχιά κι' ή βουβαμάρα τής νύχτας. "Η υπηρέτρια πλάγιασε. Δέν άκονειται παρά τό θρόδησμα τής βροχής πάνου στά δέντρα τού κήπου. Κάπου κάπου ή ψιχάλες χειροπούν στό τζάμι σάν καποιοις γά σημαίνη δειλά με τό δάχτυλο. "Ο Ζαχαρίας πετάγεται, γουνώνται τά μάτια του, καταλαβαίνει πώς θά την προστατέψει...

(Συνέχ. στό προσεχές)

